

RINGKØBING AMTSSTUE: UDSTYKNINGSAPPROBATIONER 1783-1844

heraf

1793-1813 Skodborg og Vandfuld herreder. 1 pk. (B21-45)¹

Ligger i 2 dele, hvert herred for sig, er løse nummererede sider, men de ligger ikke i nummerorden, er heller ikke ordnet efter sogne eller kronologisk.

Ca. standardtekst på hvert dokument:

Vandborg

Pro Memoria

Kammeret tillader Birkeskriver Varelmann fra den ham i Vandborg Sogn tilhørende Gaard, N° 43, Bierregaard kaldet, der staar for Hartkorn

4Td 4 Skp 0 Fdk 2 Alb

at afhænde 4te Parceller N° 1 af Hartkorn

7 - 1 - 1½ -

2 - -

4 - 0 - 2½ -

3 - -

4 - 1 - 2 -

og 4 - -

3 - 3 - 1½ -

hvorefter han beholder til Gaarden

2 - 0 - 1 - ½ -

hvilket herved tilmeldes Herr Amtsforvalteren til Efterretning ved Skatternes Oppebørsel.

Rentekammeret d. 27de Februar 1801

(en bunke underskrifter)

Til Herr Amtsforvalter Lütken

(signeret)

Dokumenterne 1806-1809 bruger en fortrykt blanket, der har tilføjelsen:

Dog paa Vilkaar, at Parcellen No. (1) , som Hovedparcel bestandig bliver ansvarlig for alle de Gaarden med dens fulde Hartkorn paaliggende og i det mindre udelelige Byrders Udbredelse, være sig Kongereiser, Veiarbeide eller deslige imod Regres til (Brugerne) af de mindre Parcel(ler), i Forhold til (deres) Hartkorn.

NB teksten i parentes er fra dokumentet ang. Grydsbek ,d.22.11.1806

¹ findes i fotokopi og er resumeret her.

RINGKØBING AMTSSTUE: OPPEBØRSELSREGISTRE 1802 – 1808. (B 21 – 154-159)

(¹deraf relevant²:

Præster og degne. 1805 (B 21-156)

Bondejord. 1802 (B 21-157).

Tiender. 1806 (B21 –159)

NB Desuden er der

"Bondejord 1802 (B21-158, som kun har præstegårdsjorder der skal betales skat af", men de få relevante oplysninger står under "Præster og degne" (B21-156)).

(om Oppebørselsregistre:

Jensen, Sigurd: Fra patriarkalisme. 1950. s.12 og 13: Quart-pro-Cento skattelisterne (Oppebørselsregistre): Skat indført endeligt 1773, ophævet endeligt 1809: "Der svarede ¼% af Jordens Værdi, idet 1 Tønde Hartkorn Ager og Eng sattes lig 80 Rdl. " Hvis jorden var gældsat skulle han kun betale for den del, der ikke var pantsat. "Var gælden større end 80 Rdl. pr. Td. Htk., skulle Kreditor svar ¼% af det overskydende Beløb som Skat" (s.12).

Amtstuerne førte fra 1798 lister over landejendommenes hypoteksgæld, og de udførligt udførte "er en vigtig Kilde for os til Oplysning om, hvad der var laant af Bønderne og hos hvem", men ofte er de meget ufuldstændigt ført, og man kan ikke være sikker på "at de opgivne Gældsposter nu også angiver Restgælden paa det paagældende Tidspunkt og ikke f. Eks. Gældens Størrelse paa Stiftelsestidspunktet. " Det gælder især hvis gælden er under 80 rd. pr. td. htk., for er den over "har Kreditorerne næppe fundet sig i at betale Skat af større Summer, end de virkelig havde til gode". For gæld under 80 rd. kunne der sikkert godt ske afbetalinger uden at skriveren fik dem med. Men heldigvis for os overstiger gælden ofte 80 rd. pr. td. htk. (s.13)

¹ tekst i parentes er mit resume eller mine kommentarer. Oplysningerne kan være fra andre kilder.
? i parentes betyder at tydingen er usikker

² fotokopi haves af de relevante sider.

